

Inspeksjonsrapport

2011.014.I.KLIF

Inspeksjon ved Elkem Bjølvefossen AS

Dato for inspeksjonen: 17.02.2011

Rapportnummer: 2011.014.I.Klif

Saksnr.: 2011/238

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:

Arild Rykkje

Fra Klima- og forurensningsdirektoratet:

Bent Bolstad

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble presentert hos Elkem Bjølvefossen under inspeksjonen 17.02.11. Rapporten er korrigert i forhold til virksomhetens kommentarer i mail av 08.03.11. Rapporten er en endelig versjon.

Klima- og forurensningsdirektoratet avdekket 3 avvik og 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Avvik:

Ubehandlet SPL og posefilterstøv fra SPL-forsøket er mellomlagret mer enn et år
Tanker for lagring av diesel og spillolje med tilhørende rør og utstyr er ikke lagt inn i vedlikeholdssystemet med forebyggende inspeksjon og vedlikehold
Virksomheten hadde et utslipp av ca. 4 m³ med diesel til sjø i august 2010

Anmerkninger:

Slagg fra SPL- forsøket er mellomlagret i mer enn ett år i påvente av en avklaring av om det er farlig avfall
Virksomhetens arbeid med energieffektivisering og måltall for optimalt energiforbruk på ovnene er ikke implementert i internkontrollen

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Elkem Bjølvefossen må sende en skriftlig bekreftelse innen 01.05.2011 på at avvik 1 og 2 er rettet opp. Vi ber samtidig om at virksomheten gir en tilbakemelding på sine vurderinger av våre anmerkninger. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3 og 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

14.03.2011	Bent Bolstad		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Klima- og forurensningsdirektoratet	seksjonssjef

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 910629719	Eies av:
Besøksadresse: Ålvikvegen 1055	Telefon: 56550800
Bransjenr. (NACE-kode): 24.102	E-post: bjolvefossen@elkem.no
Virksomhet: Produksjon av ferrolegeringer	

Kontrollert anlegg

Navn: Elkem Bjolvefossen AS	Anleggsnr: 1238.0012.01
Kommune: Kvam	Anleggsaktivitet: Metallurgisk industri
Fylke: Hordaland	Risikoklasse: 1
Tillatelse gitt: 27.03.1996	Tillatelse sist oppdatert: 17.04.2007

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Denne inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Klima- og forurensningsdirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Inspeksjonstema

- Risikovurdering mhp. ytre miljø
- Utslipp til luft
- Håndtering av slagg og farlig avfall
- Oppfølging etter forrige kontroll
- Vedlikehold av utslippsrelatert utstyr med vekt på tanker og rørsystemer

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Elkem Bjolvefossen plikter snarest å rette opp avvik 1 og 2 som er beskrevet i denne rapporten. Når det gjelder avvik 3 har virksomheten allerede iverksatt opprettende tiltak her. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at forholdene rettes opp slik at virksomheten drives i samsvar med krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.

For at Klima- og forurensningsdirektoratet skal kunne avslutte saken, må Elkem Bjølvefossen innen 01.05.2011 sende en skriftlig bekreftelse som viser at avvik 1 og 2 er rettet. Vi ber samtidig om at virksomheten redegjør for sine vurderinger og eventuelle tiltak til våre to anmerkninger. Dersom virksomheten mener det ikke lar seg gjøre å rette opp avvik 1 og 2 innen denne fristen må tilbakemeldingen inneholde en tidfestet handlingsplan for oppretting av avvikene.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (postmottak@klif.no) til Klima- og forurensningsdirektoratet ved Bent Bolstad.

4. Gebyr for virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen (jf. forurensningsforskriften § 39-6). Elkem Bjølvefossen er i tillatelsen plassert i risikoklasse 1. Dette betyr at dere skal betale kr. 19700,- i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Vi vil ettersende faktura med innbetalingsblankett.

Klima- og forurensningsdirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postjournal på www.klif.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

Fylkesmannen i Hordaland, ved miljøvernavdelingen
Kvam kommune

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Ubehandlet SPL og posefilterstøv fra SPL-forsøket er mellomlagret mer enn et år

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), § 11-8

Kommentarer:

Virksomheten avsluttet sitt SPL- forsøk i juli 2009, men på grunn av uklarheter vedrørende sluttdisponering av slagget fra forsøksprosesseringen har ikke alt SPL avfallet blitt behandlet. Ubehandlet SPL (Spent Pot Lining) er et karbonholdig materiale som er farlig avfall og det er årlig leveringsplikt for farlig avfall. Avfallet/SPL har stått lagret lenger enn ett år på virksomhetens område og mengden utgjør ca. 1200 tonn (noe med og noe uten fluorinnhold). SPL står lagret på virksomhetens område i påvente av en avklaring om sluttdisponering. Endelig disponering kan i følge bedriften være returnering av avfallet til de to aluminiumsverkene som leverte det, eller det kan bli levert til sluttdisponering som farlig avfall. Virksomheten har igangsatt utredninger for å få klarlagt valg av sluttdisponering og har

i den forbindelse også vært i kontakt med de to aktuelle aluminiumsverkene med hensyn på en mulig returnering av avfallet dit.

Posefilterstøvet som ble generert under SPL prosesseringen, ca 50 tonn (i big bags), er også mellomlagret mer enn et år. Filterstøvet er å betrakte som farlig avfall, med årlig leveringsplikt, såfremt ikke eventuelle undersøkelser viser noe annet.

Avvik 2

Tanker for lagring av diesel og spillolje med tilhørende rør og utstyr er ikke lagt inn i vedlikeholdssystemet med forebyggende inspeksjon og vedlikehold

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse,- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Kommentarer:

Virksomheten har en nedgravd spilloljetank og to dieseltanker, hver av dieseltankene er på ca. 15 m³. Den ene dieseltanken er ny og har dobbel bunn. Fra den ene dieseltanken går det et rørstrekk ca. hundre meter ned til produksjonslokalet. Ovennevnte utstyr er registrert i vedlikeholdssystemet, men det er ikke lagt inn med frekvenser for forebyggende inspeksjon.

Avvik 3:

Virksomheten hadde et utslipp av ca. 4 m³ med diesel til sjø i august 2010

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), § 7

Kommentarer:

I forbindelse med nedstengning av et dieselanlegg ble en ventil satt i feil posisjon og det medførte i følge virksomheten et utslipp av ca. 4 m³ diesel til sjø i august i 2010. Virksomheten varslet Bergen Brannvesen og nærliggende oppdrettsanlegg. Utslipet ble avviksbehandlet og korrigerende tiltak er iverksatt ved at sjekklisten for nedstengning av anleggsenheter er gjennomgått og endret. Virksomheten opplyser at det ble gjort vurderinger av utslippets omfang og konsekvenser og at det var lite å samle opp med lenser pga. at utslippet fordampet raskt fra vannflaten.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Slagg fra SPL-forsøket er mellomlagret i mer enn ett år i påvente av en avklaring av om det er farlig avfall

Kommentarer:

I forbindelse med Elkem Bjølvefossen sitt forsøk i 2009/2010 med å behandle SPL fra et par aluminiumsverk ble det generert ca. 1700 tonn slagg. Slagget har vært mellomlagret på virksomhetens område i mer enn ett år i påvente av en konklusjon fra en utredning som

virksomheten har igangsatt for å få avklart om slagget skal betraktes som avfall eller farlig avfall, eventuelt om det kan håndteres som et produkt. Det er årlig leveringsplikt på farlig avfall. Under inspeksjonen la bedriften fram dokumentasjon, blant annet analyseresultater og en konsulentrapport, som virksomheten mener indikerer at slagget, eventuelt deler av det, ikke er farlig avfall og ikke utgjør annen type forurensningsfare. Bedriften opplyser at en avklaring på hvordan slagget skal håndteres og disponeres vil foreligge i løpet av en seks måneders tid. I følge virksomheten har de også vært i kontakt med de to aluminiumsverkene som de fikk levert SPL for å se om det er mulig å få levert SPL slagget tilbake dit.

Anmerkning 2

Virksomhetens arbeid med energieffektivisering og måltall for optimalt energiforbruk på ovnene er ikke implementert i internkontrollen

Kommentarer:

Virksomheten opplyser at de har et aktivt forhold til å effektivisere sitt energiforbruk og at det også er lagt opp til gjenvinning av energien som virksomheten genererer. Klif vil imidlertid bemerke at virksomhetens måltall for optimalt energiforbruk på ovnene ikke er implementert og nedfelt i internkontrollen, som en del av måltallene for virksomhetens miljøarbeide, for eksempel i en energieffektiviseringsplan eller i et energistyringssystem. Det er heller ikke foretatt en evaluering, dokumentert i virksomhetens internkontroll, av måltallet for energiforbruk.

8. Andre forhold

Håndtering av SPL slagg

Virksomheten opplyser at det, foruten tre prøvepartier (totalt tre tonn) som er levert til lokale sementprodusenter for uttesting av slagget som tilsatsstoff i sement (i forståelse med Klif), ikke er levert ut noe SPL slagg til andre aktører eller at noe av SPL slagget er brukt som fyllmasse eller til andre formål. Virksomheten ble også gjort kjent med en ekstern henvendelse som Klif har fått om funn av noe som ligner på slagg ved sjøkanten i ytre Ålvik. Virksomheten opplyser at dette er noe de ikke er kjent med og at de ikke har dumpet SPL slagg, i det området eller på andre plasser.

9. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall ([forurensningsloven](#)) med underliggende forskrifter

- tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Klima- og forurensningsdirektoratet (17.04.2007)

- forrige kontrollrapport, 2009.012.R.SFT

- korrespondanse mellom virksomheten og Klima- og forurensningsdirektoratet i forhold til håndtering av slagg fra SPL

- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til de temaene som det var fokus på under kontrollen, bla. vurderinger i forhold til bruken av slagg fra SPL